

49.3
1872/3

ცისკარი.

1872

ივნისი.

წელიწადი მეთექვსმეტე.

წოდება თხუთმეტე:

- I.— ლეილას (ლექნი) კნ. ბარბარე ჯორჯაძისა.
- II.— ტფილისის საიდუნლოება კ. იერუსალიმისკისა.
- III.— კაცის ცხოვრების თავს გარდასაყალი, (მო-
თხრობა ნათ.) ივ. კერესელიძისა.
- IV.— წიგნი რედაქტორთან, კ. კალუბანსკისა.

ტფილისს.

მარტირუსიანის ტიპოგრაფიაში.

XIV
///

დედას.

16.

ბერ მურცხალი და ცელქობს,
 ჭოღებს ეკამათება,
 ქართულნი აღარ რაინდობს,
 მძვილდით მას გამოუდგება?
 კოკორი ვარდი გაშლილა,
 იმისთვის კუნისის ბუღბული
 ღამასო ხეცო ლეილა,
 კაცს აღძრავსაღა სიუვარული?
 შარავან დედით ვსს სსივი,
 მთას ჭ ბარი მოყუინება,
 მე ანას ვჭტირი ჭ ვჩივი,
 რომ ნათელი მენატრება.
 თვს ნაღველს იმით უშველი.

რომ ღვაროს კაცმა ცრემლები,
 ამ დროში ვინღა მოელის,
 რომ ჩუწნ გაგვიხსნან ხელები:
 ის ბრძენი რაღა ბრძენია,
 თუ კი უკუნურს მიბაძავს,
 სიცოცხლე რისამქნელია?
 თუ კაცი საქმით მკვდარსა გავს.,

მარ. ჯორჯაძისა.

ცვილისის საიღუმელოება.

ამ ლაზარაჟში რომ იუვნენ მათოა ჳ სარა შკმო-
ვიდა ლალთა. მაგისტანა შემსუთობა ბეგრი მამსუდარა
მუკლის წასტენაც სიფათია, თავის სასლშიაც რო ფო-
ფილ იეო თუ მისასვლელია, შინაც წაისტენდა. ის
ბეჭედიქა დობიოს ზარკში არეული იქნება, გორშიაც
მამსუდარა ერთი მაგის თან სიფათი, გრომა ქაღმა ვე-
ჩერთვან თურმე შინ მისასვლელი ეოფილა ჳ გზასე
შემსვედრით მთვეურალი რუსები ჳ მოხვეულან, უკოც-
ნით, საწყალ ქაღს შკმინებია, როგორც შინ მოსულა
მუცელი წასტენია, — მათო ჯან ამასაც გარევი რომ ვე-
ჩერები არაონის ურიგო მოგონებული, ან კიდევ ლო-
ტოს თამაშობა, ვინაც შემლება აქეს, თუჭკვა აქვთ დ-
რო გაატარონ, ამ წუთი სოფელში, ესლა შენ მეტევი
რომ მე ჩემი ხეირი სათვის ვანობ,

მ ა თ ო ა.

ბატონოჯან ესლა რომ აქ მივიდოდე, გზასე ერთი ჯორაც შევიტყე, რომ შორონთ რძალი მამკვდარო, მივედი, ვნახო რომ, კარებში ორი ფურკონი დგას, დედა ბ შვილი საითკენაც მიდიოდნენ, დასწევლათ ღსერთმა ეს რაღა მოხავონი იყო, ვთვი!

ღ ა ლ ო თ ა რ ს ა.

დასწევლოს ღმერთმა იმისი დედა მალაღას სული მანამდინ ქალი გაუთხოველი ჭემადა ბ ჯდებოდა ბ იმან ანობდა თუ ასეთი ქაღსავსდი, რომ ნატავი ის ოჯახსა, საცა ზატარმლათ შეკო, ხანღისა ხანღსედ დადგამსო როგორცა გათხოა თუარა, თურმე ქალს ასა წავლის თუ შვილო, შენ შენთვის მძიქოთ იეავ, შენ ქმარს სომ უეავხარ, ნურა ფარ სკლს ნუ მოიკიდუე, თავის სტკივილი მოიგონგო ბ გუღს შემოიყარე სოღმე ტვილათ, ხან მიღში წამოსტო ბ წმინდანების სახელები თქვი შამლილისავითა აბა ბუნბულს რაღა ქამრი უნდა, შეძლება სომ აქეს და, მოსამსახურები, საქმე იმათ გაუკეოთ, შენი მტერი რაც ამებში იმათ ფოფა შექმნა აბა ჭექიმები ბ მოღლები ბ სსვა ბებრები დედისგან ხასწავლი თუ სატის გან არისო. უბრალოთ ფულს ნუ გაფუჭეფოთ ბ სატებს ნუ გააჯავრებოთ

ესლა შენ ნახე იმისი დედის ნაქნარობა! ფესქვეშაქნა მარტოუი ზე ალაჟედობა; თელეთი ზე ბოლნისობა; ქალაქშია სომურთი ეკლესია ქართველებისა თუ სომსებთსა არ დარსენია რომ კვირობითა ღამისთეჟა არ გადახადნა სასანდრებითა დამატეჟებულ ქალებითა, ორჯელ ტვილათ მოგონა რომ ჩემსა კატომსა მუცელი წაისტინაო, ესლაცა მუგონია თუ ჭექმები ანობენ რომ წელის გასამაგრებელთა სღვის წყალი არგებსო, ზე ბაქოს მიდინან. ამ ნაირ მოქმედობითა საბრალლო რომ ფორან ოჯაში ფესქვეშ გასრასაო გინანობან უარო ვენაცვლე წმინდა სატებსა, ჩემი ნინუჯი მარველ ქმრისგან სამინელი თავის ტვიჟელ ჭქონდა, ვერაფერი წამალი ვერ არგორა, ვერც მოლლამ, ვერც წიგნის ზე ფაღის გამსხელი, ვრთმა მანჭირაქს დედაკაცის მანწავლა: შენი ქალი წაიუვანე მეტესის ეკლესიაშიაო, იქ ჩვენი სემწიფის ცოლი მარსვიან შუმანიკა ჩვენი სომსებთს წმინდანი ქალი ვართანიანცისაო, რომელნიც რჯულის გულის თვის ურჯულო თათრებისგან დასოცილნი არიანო, უთათო შენი ქალი მორჩება, იმეე წამს ცოცხალ კვდარი წაეიჟვანე ზე მარაკლისი ავანტებინე ვენცალო იმისი მადლსა ჩემი ნინუცა იქვე თვალი გასილა ზე იქიღამა თავის ფესით შინ მოვიდა ესეც გეტევი რე ჭალებათ შუმანიკის სწმინდე არის რომ, კალია განხდება, იმდროს როგორც ტ ა რ ბ ი მო-

დის მეტეხის კლდეში ბუღეს იკეთებს, განა ქალაქში სხვა კლდები არსადარის. აი თაწმინდისა ანუ ნარინ-ვალის კლდე, მაგრამ რათგანაც ტარბი შუშანიკის მამის ქვეუნივან მოდის, იმისი ჰატვივისთვინ იქ ჩამოდისო.

მ ა თ ო ა.

ბატონო რათგანაც ეგრეა, რატო ჩვენი სამღვდლო მონაზები არი სთხოვენ არქიელსა, რომ შუშანიკის დღეობაში წელიწადში ერთხელ იმისი საფლავსუ მივიდნენ და ჰარაკლასი გადაისადან.

ლ ა ლ ი თ ა ტ ს ი.

სიპურიტგან შვილო, სიპურიტგან. — ძველად დარჩომილა, ეგრე რომ ჭქნან იცი მეტეხის ეკლესიას რამ ტონი შემოსავალი ექმნება. ჩვენი სოხების დედაკაცების სასოება სომ იცი მეტეხის ეკლესიას ზარები თქროთ. გან გააკეთებენ იმისის მოსავალითა,

მ ა თ ო ა.

ბატონოჯან, ესლა შენტან ერთი სხვა საქმეც მაქვს იუ შინ ფული გასვლამთ ორასი თუმანი ერთს ვისმეს ფული ეჭირება, კარეს გირაუებიც გამლევსო.

ლ ა ლ ო ა.

რა არის იმისი გირაო?

მ ა თ ო ა.

აი იმისი გირაგების ნუსხა მამიტანია (კითხულობს) ერთი ძვირ ფასი სორასნის ს მ ა ლ ი; ერთი კახური ვერცლის სამ თუნციანი დ ო ქ ი. ვერეკლე ბატონის ოჯახის თავის თვის ნახუქარი, შედგა დაწერილია სახელი ვინც არის; ერთი ოქროს რ ა ს ტ ი; ერთი ჯ ი ღ ა ვეენის ნაბოძავი მოუკვუდეს თავი; ათი ოქროს მენდალი, თითონ ფულია ღ ფული; ერთი იანგონდის ღ შერმუხტის ბ ო ი ნ ბ ა ლ ი; ერთი სეფიფის ნაბოძარი ბურნუის კ ო ლ ო ფ ი ბლიანტისა; ორი ბრლიანტის საურე; ხუთი ბლიანტი ბ ე ჯ ე დ ი. ესენი სულ ჯავანჩის დაყასებულია ათას თუმნადისინა ესლა უნდა შეიტყოს, თუ საკებელს, რა სასთხოვ?

ლ ა ლ ი ო რ ს ა.

სარგებელი მათოჯან თუეში თუმანზე ორი მანათსა ავიღებ ამიავითა, სოიცი როგორი ძნელია მაგნაირი ნიფთების შენახვა, აგერა ეკლესია კედელზედ მიგრული მაქვს, ოთხი წელიწადია წირვა ღ ლოცვა არ მინხვამს, სსვის, გირაგების ეარაულათ უსივარ.—

მ ა თ ო ა .

არ მოქცემს, მაგტელ სარგებელსა; ბერსსა სოსოე უნდა, სხვა ადგილიგან სადმე უზოვი ამის თსოყნელი ოთხის თვით იღებს, მაგრამ იქნება აღრევაც მოციბორუნის, შენ სრული საგებელი აღებული გექნება, სიტუვა შენთან დარჩეს, ქალბატონო ამისი მთხუნელი კნიაზია თითონ მოთამაშე არის, ვსენიც სულ ქალაღდში აქეს მოგებული.

ლ ა ლ ი თ ა რ ს ა .

კარგია კარგი, შეწრივდებით, ჩემი მუშტარს სარ, მასუკან ვილაპარაკოთ, მელა დაღალი სოშია მოდის, ვნასოთ რას იუბედებს, აბა ქალაქის კარგი ანბუები და ჭორები მავას ეგოდინება!

ს ო შ ი ა ბ ო ს ხ ა კ ლ ა ვ ქ ვ ე მ

ქალბატონოვან, ძლივს მელირსა შენი ნაიხვა, რასაიქ, - როგორ მშვიდობით ბრძანდები, შენ რძალს არ იკიასამ, დავს იმისი სანშობლისას ვიყავი, იქ ვნასე.

ლ ა ლ ი თ ა რ ს ი .

ა,!! ჩემო მელა, ეს სადა სარ, რომელ სოროებში

შედისარ ზ გამოდისარ, ვინ იცის დღეში რამტენი ვა-
რისა ზ ქათამს იბტენი.

ს ო შ ი ა.

ვარია ზ ქათამი რა სათქმელია, გუშინ ერთ ასე-
თი, ასეთი, მამალი გავტეიფო რო მათი ინდუერს ღირ-
და. ერთმა ჩვენმა მოქალაქეს ვაჟმა, კარგი მდიდარი
თითონ ვერცხლეულით ვაჭობს, ახალ ჯვბ დაწერილი
ლამას ქალსე; ორი კაბა მთხოვა თურმე სხვა საუვა-
რელი ჭეოლია, მეც თვალი ვამოვთსარე, თავისი ცო-
ლის ორი კაბა მივეიდე ზ ორში თუმანი მოვიგე ეს-
ლა ჩვენი მოქალაქეს ცოლებმა რაც მვირ ვასი შეკე-
რული კაბები აქვთ სულ ნახევარ ფასად ჭეიდიან, მო-
კლე კაბა ესლა მოდა ატარ არისო, მავი კაბებს გრ-
ძელი გუდიანი კაბებს კერვენ ზ რაც შარშან თეთრი
ზღატოკები მოდა იყო, იმას აღარ სმარებენ იმისიც
სმარება მოდითგან გადავაღნილა ესლა მვირ ფასი სა-
ვერდის დალიძებს იკერვენ, ის ზღატოკებიც რო მე თი-
თონ მიმიყიდნია სუთ თუმნათ, ესლა ისინი მევე ვვი-
დი ნახევა ფასათ, უფრო ნაკლებათ. ეს კაბები ზ ზღა-
ტოკები ვიდულობენ ავლახრელი შანჭრაქას ცოლები,
ესლა მოქალაქეთ იხსენებთან ზ სარფუსის სოფელში
სოგი ერთი ზისარის ცოლებიც ვიდულობენ, ამის თა-
ნა ვაჭობა სულ არამ ქნია ეს ერთი ზღატოკიც ზო-

ლოცვის აუციარის ცოლს უთხოვნია იმისთვის მიმაქს.

ღ ა ღ ი თ ა რ ს.

აბა ერთი მახეყნე მაგისტანა მეც ვიუიდი, ჩემი ქაღისთვისო თუ იეფათ მამცემ.

ს ო შ ი ა.

ბატონო რაღა იუფი ამასუდ, მე მიუიღნია შარშან ეს ჰლატოკი სუთ თუმნათ ესლა ვეიდი ორ თუმნათ ბატონოჯან შენმა რძალმა, შამშობლოსას ერთი ახალგაზდა უჩიტეღისაგან, რომელსაც ეკუსკურებდა ლოტოს თამაშობის ანგარიშებს სწავლობდა, მითხრა რომ ჩვენსა მოღი ორი ძვირ ფასი კაბები მაკვსო, მინდა გავეიდო ჭ ახალმოღის კუღიანი კაბა შეკავკერუინო ესლა ლოტოს თამაშობისა ვწაღბო, ჩემი ქმარი რო მოვა ვეჩერებს გაფმართამო:

ღ ა ღ ი თ ა რ ს ა.

რასა იქს ფუღი ბევრი, ჭკუა ცოტა, რათგანც ეგრეა ჩემო სომიავ, ის ორი კაბა ეცადე რომ იეფათ იეიდო, ჩემი სიღნაშიგათ სოვი დის ქაღისათვისა, ჯერ იქა მოღა მუღა არ იციან.

ს ა ბ ე დ ო (პასი იქით).

ვუი დედა მიწამ შენ ჩაგიტანოს ეს რა გაგიგე შე-
ნი ჭირიბე განა დედის ნაცვალთ რა იქნება, ეგრე ორ-
გულათ უნდა იეოს ოჯახსში გაფუჭდეს შენი წუწკი სა-
სელი კარგია რა მიგის ქალთა აქ არა ჭეაფს გათო-
ვილი, თორემ ოჯახსს სულ ერთათ მიუნიდამდა, აფხუეს
ჩემი ალა, ნეტავი ერთი დმერთი მეღირსოს იმის ნას-
ვა, სულ ამითი ნაქნარობას თითო მოფასსენებ. —

კ. იერუსალიმსკი.

ქ. ტფილისს.

1872 წელს იანვარს

კაცის ცხოვრების თავს

გადასაცავლი.

(ნათარქმნი.)

I.

სადამოხედ შეიდ საათსედ, რომ გაგვეღოთ ზამთრის
ფორდორინის სახლების წინ, უეჭველია იფიქრებდით,
ბალი ქქონდათ, ისე იყო სამთლებით განაღებული
ოთახები. ბალკონსედ ეკიდნენ ფერადნი ფარნები, შიგ-
ნით კედლებსედ ლუსტრები ზ სტოლებსედ ლამაზები
სულ ერთიან ანთებულები. მძიმედ მორთული სახლის
პატრონის ცოლი სტეპანიდა ილინიშნა დადიოდა
ოთახებში, სელცასოცს ხან იქნევა ჭავრები, რა არის
ბერი გაიწმინდისო, ხან სტოლებსედ მტვერსა წმინდება
ზ ხან მანდებს უსვამდა, რა არის მტვერი არ დაე-
ღოსო; ხან შევარდებოდა გოგოების ოთახში, ხან ბუ-
ფეტში, ისე ფაცაფუცში იყო. თვითან სახლის პატრონი
ზამთრის ფორდორინი, გამოჭიმული მუნდერში რომელ-
საცა ხმაროდნენ ზავლე კელმწიფის დროსა, გაივლიდა
საღაში ზ ვამოივლიდა, თითქოს მოუთმენლივ მოელოდა
ვიღაცა სტუმრებსა; ხან მოვიდოდა სარკესთან ზ ტანთ
ისწორებდა. ამ ანბავში ზ ერთს დიდ ყოფაში რომ იყო,
ამ დროს შემოვიდა ლუკიანე ანისიმოვიჩი; მესწრაბეტე
საუკუნის მუნდრით. —

— ოჲ, დიდებო ღმერთსა რომ მოსვედი, ლუკიანე ანისიმოვიჩი, თორემ მარტოობით ზე მოლოდინში ცოტა გაწედა, გულს არ შემეწუხდა.

— რა ჭკვიანათ მოქცეულხარ ზამთრული ფეოლორიჩი ზე, რამდენი ხანია თქუჲს მუნდრით აღარ მინახვისართ.

— მამ რა გკონია? მე ისეთი კაცი ვარ, რომ ძველს არაფერს დავკარგავ!

— ეგ კარგი ზე ზატოსანი, ღმერთს გუფიცები რომ, საქებია, უნდა გითხრა რომ ძველი დროს მუნდირი, უფრო ზატოსნურია!

— მოიცა! გკონია ვილაცა მოვიდა!

— სწორეთ, ვილაცა მოვიდა!

— სად არის მიშა? რატომ აქ არ მოდის! შენ ვი, ივანე, დაუძახე მიშასა!

— ამ საათში ვიანსლებათ. ფრანკს იცომს.

— სტეპანიდა ილინიშნა, ვილაცა მოვიდა!

— იქნება მართლა! წადი მიეგებე! სად არის მიშა? უთხარი შემოიწვევანოს.

სტეპანიდა ილინიშნა, შევიდა ზე გოსტინაში დაჯდა; ზამთრული ფეოლორიჩიკი რომელსაცა გაჭევა ლუკიანე ანისიმოვიჩი, სალაში გავიდა სტუმრის მისაგეგებლად.

ზერედნითგან შემოვიდა რამდენიმე უმაწვილ კაცების უაუანის სმა.

— შინა ბმანდება ლიჩკოვი? — ოჰ შენც მოსულხარ! საიდან უნდა შევიდეთ? აი აქეთგან, შემოთკუნ? ოჰ, გამარჯობა თქუწენი! ჯერ სომ ადრე არ არის? მე ჰირდაპირ კანცელიარიითგან მოვდივარ: საქმეები მქონდა მისაო, ეშმაკებმა წაიღონ ჩემი ნაჩაღნიკის თავი, დიდ ხანს დაგვიჭირა!

— ეს რა ამბავია? სად არის მიძა? იმეორებდა ჰამფილი ფეოდორინი, როდესაც ნახა სტუმრებს უფრო ემატებოდნენ ჰერედნაში ზეუანს უფრო ემატებოდა, მოთმინებითდან გამოსულმა დაიწყო ჯავრობა.

— ეს ჩემი შვილი მიძა რა მხეცია? ერთი შესედეთ რა ქნა ღუთის გულისათვის, სტუმრები სულ ერთიან შემოთ ოთახებში აასხა, — სთქუა ჰამფილი ფეოდორინმა, რა შემობრუნდა ზალითგან გოსტინაში; სრულეობო არა გაეგებარა იმ ჩემს შვილსა, ასლა რაღა ვქნათ, სულიყო, — მიუბრუნდა ცოლსა, — სულ შემოთ აასხა იმ მხეცმა სტუმრები!

— ახ ეგ რა შითხარი, მაგრამ არა უშავსრა, აქ ჩამოვლენ.

— აი, კიდევ მოვიდნენ!

ჰერედნითგან შემოინმა კიდევ სმაურობა ახალთ მოსულთ სტუმრებისა, რომელნიცა ავრეთვე შემოთ ავიდნენ კიდევ შავიდნენ ვიღაცები, კიდევ ეუანნი, შემოთგან ჩამოდირდა ფესების ბრავაბრუვი, ერთი უოფა ზ ერთი ანბავი.

სტეპანიდა ილიშნამ ვედარ მოითმინა გოსტინაში, გამოფარდა სალაში, სადაცა ჰამუილი ფეოდორიჩი ლუკიანუ ანისიმოვიჩი იდგენ ჰირდაღებული განკვირვებისაგან.

— ეს რა ანბავია, შეევირა სტეპანიდა ილიშნამ თითქოს ეშმაკები დახტინა შემოთაო.

უცებ კიდევ ვიღაც მოვიდა, სტეპანიდა ილიშნამ მამინათვე გოსტინაში შეფარდა და კრესლასკედ დაჯდა კარები გაიღო.

— ოჰ! გრიგოლ ივანიჩ!

გრიგოლ ივანიჩს შემოჭევა, ვიღაცა ქალი, ძალაღის ტანისა, ფარჩის ტანისამოსით, ჰირბადრი, გასაშვებულის იუბკით, შარაშურით.

— ეს განლაფთ დარია იაკოვლეუნა, როგორც გრიგონია მწერალი ქალი . . . უთხრა სასლის ჰარონსა, გრიგოლ ივანიჩმა.

— ახ! . . . ბედნიერად ვრაცხავთ ჩუწნს თავსა, როგავაბედნიერეთ თქუწნის მოსვლით! ეთსოფთ მობბანდეთ. . . . სტეპანიდა ილიშნამ! . . . აი, გრიგოლ ივანიჩმა როგორ გავვაბედნიერა, რომ მწერალი ქალი ამიუგანა ჩუწნსა.

— მე ძბიელ მსურდა თქუწნი გაცნობა. . . . ბევრ კეთილი გამიგონია თქუწნსხედ. . . წარმოსთქუა ზოგ ქალმა, რომელიცა მიუჯდა სტეპანიდა ილიშნამსა.

— ძრეულ სასიამოვნოა, ძრეულ... გთხოვთ დაბ-
მანდეთ... გეტყობათ დღოს ატარებთ უფრო სძირად
ლექსების წერაში?

დიან, მე ძალიან მიუვარს ლექსების წერა....

— მიერთლად ჭ, სასიამოვნოდ არის.

— დიან, რადგანც ნიჭი მაქვს, ტყვილად ჭ ამაო
რად მოვასმარებ სხუა გამოუსადეგ უბრალო საქმეს..

დარია იაკოვლეწას, ჯერ ლაზარაკი არ გაკთავე
ბინა, რომ შემოვიდა ივანე ბიჭი ჭ ანიშნა თავით თა
ვის ქაღბატონსა, რომ ვეაღაცა სათქმელი ჭქონდა.

— მომიტყუოთ, სათქუა სტეპანიდა ილინიშნამ, რა
გამოვიდა გოსტინიღვან, — რაო, რა გინდა?

— მისეილ ჰამფილიჩმა, მოითხოვა ჩაი ჭ რას მიბ-
მანებთ?

— რაო? ჩაი? ვის უნდა ჩაი?

— რა მოგასხენოთ, იქ სემოთ ბევრნი სტუმრები
არიან მისეილ ჰამფილიჩთან.

— იქ რისთვის აასხა ჭა?

— რა მოგასხენოთ, მაგრამ ბევრნი კი გასლანან
იქა; სულ დიდი კაცები არიან.

— უთხარი მიშას, რომ აქ....

— კიდევ ვილაცები მოვიდნენ! დაიუვირა ივანე ბიჭ-
მა ჭ ეცა ჰერედნის კარებსა.

მოვიდნენ გვარად გუროვები, მცნობნი, მერე კი-

დეე მცნობნი ზე ამათ შემდგომს სალომეია ჰეტროფნა..

— სტეპანიდა ილინიშნა, დღეს განა სალიტერატურო სადამო გაქქესთ? შევიტყე, ამაღამ თურმე აქ არის გამოხენილი ზოგტი.

— სუს! . . .

— იქნება მართლა? ოს დმერთო, ეგ არ ვიცოდით!

— გთხოვთ მობძანდეთ!

— მაშ აგრეა საქმე!

— ახ, ზამუილი ფეოდორის, ეგ რას ნიშნავს რომ მაგისტანა ტანისამოსითა სართ?

— მაშ, გვიბძანებთ ქალბატონო, ჩაი მივართო? მოსვენა ივანემ.

— არა! აქ შემოგვიტანე.

— ზატარა ბატონს. ჯერ სამჯერ უბძანებია შემოტანს. ჩაი შემოგვიტანვო.

— საღ არის თქუწნი შეილი, მისეილ ზამუილისი? ჰკითხა სალომეია ჰეტროფნამა.

— დაუძახე ბიჭო მიშასა!

გოსტინაში არეულ დარეულობა იყო. ზოგთა ქალი იქ მყოფთ იბულებით უფურებდა, ზე რა ხედავდა აქ ზოგისა არ გამოდგებოდა, დაუძახა გრიგოლ ივანის ზე ჰკითხა: ეს არიამ ლიტერატორები? აქი შეუბნებოდი ლიტერატორები იქნებიანო.

— არა, ლიტერატორები აქ არ არიან, ისინი სულ

სემოთ არიან შეკრილნი.

— მაშ რატომ ჩუწნც იქ არ წავაღო?

— როგორ შეიძლება!

— მაშ ისინი ჩამოვლენ აქა?

— მე მგონია.

— შემოვიდა მისეილ ზამფილინი, რომელმაცა ეველას თავი დაუკრა.

— ეგ რა ქენი, იმდენი ხალხი იქ რასეღ არეკე? ჭკითხა ჩემთ დედამა.

— უბძანეთ დედავ, ჩაი მოართონ იქ სემოთ ჩემთან სტუმრებსა, რა არ მიუგო ზახუსი.

— ხად არიან შვილო ღიტყურატორები? ჭკითხა ჩემთ ზამფილი ფეოდორიმა.

— ახ მამავ, მუნდრით რათა ხარ? მიუგო შვილმა რა შესედა მამასა.

— მაშ შვილო, როგორ იქნება.

— მისეილ ზამფილინი ხად არის თქუწნი ზოეტი? ჭკითხა ხალომეია ზეტროფენამა.

— სემოთ არის, მიუგო.

— ჩამოიუვანეთ ახლავე აქა ზ გამაცანით, გისმით?

— უთუოდ, მსოლოდ დამაცადეთ ცოტა, მიუგო აჩქარებით მისეილ ზამფილინიმა.

— ჩამოუძახეთ, მისეილ ზამფილინი, იმ მწერლებს ეველას აქა, იმხორდა ერთი ხანში შესული დედაკაცი, —

არა, რას დამალულან იქ კუთხეში, რას ემალებიან სალ-
სსა; ჩეჭნც ევინდა, იქნება. ერთი შევხედოთ იმათ, თუ
რა სახისანი არიან.

— შე მოვასწავებ. . . მაგრამ არ შეიძლება . . . მიუგო
მიხეილ ზამფილიძემა, რა არ იცოდა დაემჯინა თავი
გოსტინიოვან, რომ ასულიყო შემოთ, სადაცა მართლა
ლიტერატორების კრება იყო. ერთი ზოეტი თავის ლექ-
სებსა კითხულობდა, რომლითაც აღწერდა ეშმაკის
ფორტრეისა.

— ბრავო! ბრავო! სწორეთ ეშმაკია! აი ნამდვილი
ეშმაკი! ფიროდნენ კანცელიარისტები, რომელნიცა ეუ-
რადღებსან არ ამლევდნენ დიმიტრიცკისა, — ეს დიმი-
ტრიცკი იჯდა კუთხეში მდივანსედ, სწევდა ციგარასა ზ
ჭკვირობდა ავრეთვე.

— რა ლიტერატორები არიან! ფიქრობდა ის.

ერთი, აღტაცებში მოსული მსმენელი სტუმარი
იჯდა ფანჯარასთან რომელიცა ღია იყო ზ რომლის
წინ სტოლსედ ანთებული ლამპა იდგა. ბრავა! აი ნამ-
დვილი ეშმაკი, შეჭვეირა იმან ზ აღტაცებაში მოსულ-
მა რა აიქნივა სელი ქების ტაშის დასაკრავად მიხ-
ვოდა ლამპასა ზ გადასტერცნა ფანჯარისკენ, საიდანაც
ნამსწვრევები ჩაცვივდნენ ქვემოთ ზერედნის კარების
შესავალში, ამ დროს იქ გამოსულიყო სტეპანიდა ილი-
ნიშნა სანასავად, კიდევ სტუმრები რომ არ მოდიანო

ღა ამის კარდა უნდოდა კარეთგან შავსედნა თუ როგორ შეენოდა სასლები სამთლით განაღებული, რა არის გამლეულ გამომლეულ სალსს გაჭკვირვებოდა; ეს ლამზის ნამსხვრევეები, თავისის ნავთით სულ ერთიან იმის თავსედ იგრიალა.

— ოჭ ღმერთო ჩემო, ეს რა ანბავია! დაიუვირა შიშისგან ფერ წასულმა. მიშა! მიშა! მიშველე, მამკლეს! ოჭ ღმერთო! . . . ვიუხცა ავასაკები შეერილან! . . .

— ას! . . . მომიტევეთ ბატონო, ისე მომივიდა, — გადმისძახა ფანჯრითგან დამნაშავემა ზე ამ დროს შეიქნა ამოდენა სტუმრების ისეთი ხარხარი, თითქოს უწმინდური სული ტრიალებსო.

მისეილ ზამფილიჩი იქ აღარ იღო; ის ავიდა ზე სოსოვა ტევილ ზოეტს ჩამოსულიყო ძირის ოთახებში, რომ თავის თსსულები გაეკვირვა ქალებიცა.

— არა კსურთ გაიცნოთ, ერთი მშენიერი ქალი? უეჭველია მოკეწონებათ, უთხრა მისეილ ზამფილიჩმა ცრუ ზოეტსა.

— ვინ არის ისა?

— სალომეია ზეტროვნა იალიკოვისა.

— მაღალის სასოკიდობისა?

— ძალიან,

— მდიდარია?

— ძრეილ მდიდარი. რადგანც ზოეტი ხარ, კოსოვ

დაუწესო რამ.

წავიდეთ გავიცნოთ ქალები, თქუწნი ლიტერატორები მე არ მამწონან, უთხრა დიმიტრიცკიმ, ზამოჭევა ძირს მიჩვილ ზამფილიჩისა, რომელმაცა წარუდგინა თავის მამის დაუკითხავად, სალომეია ჰეტროვნასა, მაშინ დედა იქ არა ჰქევანდა, ის იღვა ჰერცდნის შესავალ კარებთან ზ იწმენდა ლამის ნამსხვრეუებისკან გასვრილს ტანისამოსსა.

დიმიტრიცკი იყო ლამისის სახისა კაცი, წამოსადგვის ტანისა, გამბედავი, ზა მოლანაჩარაკე. ზირველსავე ნახვით მიიხიდა სალონეია ჰეტროვნას გული, როდესაც შევიდა გოსტინაში, სადაცა ქალები იხსდნენ, ვეელამ უურადღება მიაქცია ზ თვითან იმანაც იტმნო, რომ სალომეია ჰეტროვნა, ველარ ეწინა აღმდგებოდა იმის წადილსა.

— მე დიდად ბედნიერი ვარ, სთქუა დიმიტრიცკიმ რა მივიდა სალომეი ჰეტროვნასთან, რომ ამ ჩემს ზირველად მოსკოუში დროს, ვინაცნობებ თქუწნებრ ზატვისაცემს ქალსა.

— დარწმუნებულნი ბძანდებოდეთ, მიუგო სალომეია ჰეტროვნამ, თქუწნისთამა სტუმარს ეოველთვის ზატვის ცემა შეშენის, ვეელასაგან.

— ვეელასაგან? მომიტევეთ, მე არა ვსაჭირებ ვეელასაგან უურადღებასა, კაბეღვით უნასუსა დიმი-

ტრიცკიმ.

— დიდად სასიამოვნოა, რომ ჩემი აზრი თქუცნს აზრს სრულებით ეთანხმება.

დიმიტრიცკი მიუჯდა სალომეიას ზე ორივემ რა აზრის მიაქციეს ეურადღება დაიწვეს ლაზარაკი. სსჟანი ისე უუურებდნენ, შორითგან, თითქოს სამეფო ზე სადედოფლო ლაზარაკობენ ერთადლა; იმათში მხოლოდ ერთმა გაბედა, მივიდა ესეც იმათ მიუჭდა ზე უნდოდა იმათ ლაზარაკში ამასაც მიეღო მონაწილეობა, ეს იყო ზოეტი ქალი.

სალომეიას აზრ ესიამოვნა ამ შესობელთან ჯდომა ზე უთხრა დიმიტრიცკის.

— სსჟა ალაგს დაჯვდეთ თქუცნი ჭირიმეთ, ეს კრესლა როგორღაც ვერ აზის კარგი.

ამ სიტყვასედ, ადგა, მივიდა ზე კოსტინის კუთხეში დაჯდა ერთ ზატარა მდივანსედ, რომელსედაც ორის მეტი ვერ მოთავსდებოდა; დიმიტრიცკისაც სთხოვა იქ დამჯდარიყო.

— მოსკოვი, იქნება მოგეწონოთ, უთხრა სალომეიამ, მაგრამ მცხოვრებლებისაკი რა გითხრა; ჯერ კიდევ დღევანდლამდინ ვერ შევსვედრეივარ იმისთანა სულგრძელს კაცსა, რომელიცა შეეთვისება ეოველს კეთილშობილს კაცსა.

— სულგრძელია? ოჲ, კე სომ სულის სასრდოა!

გააწეეტინა დიმიტრიცკიმ, რა ნახა რომ ეს თვისება როგორცა სჩანდა, მოსწონდა სალომეიასსა. სულგრძელიო? მე მაგასედ უკეთესი ქვეყანასედ არა მიძინიარა! არ ვიცი როგორ განვმარტოთ ეს ლექსი?

— ოჰ, სულგრძელებსა ჰირველი ღირსებასა კაცისა!

— სწორეთ ავრება ჩემო სულიყო, სთქუბა დიმიტრიცკიმ თავისთვის ჩუმათ; მე მკონია, რაც უნდა ნაკლულებსა ჰქონდეს კაცსა, ეკ ერთი თვისება ვეელას დაჰტარაფს.

— ოს, როგორი ძალე მისუდით! ჩემს სიცოცხლეში, ჰირველად შევსუდი თქუწნისთანას კაცსა.

— მაგას ნუ ბძანებთ. იცით რა მოგახსენოთ, მე მოსარული ვარ, რომ ვეელა კაცნი სრულის ღირსებისანი არ არიან; ვეელა ქალი კარგი რომ ყოფილიყო, უკეთეს ველარა ვნახავდი.

ამ სიტყვებმა სალომეიას ღრმად გულში გაუარეს. აი კაცი, რომელსაცა დავეებდი უიმედოთ. ამის შემდგომს დაიწყო სალომეიამ ჩივილი, რომ იმისთანას კაცს შესუდა ცოლად ღ მორჩილებს, რომელიც არც თვისებით, არც ქცევით, არ ეთანსძება იმის გულსა.

დიმიტრიცკი ვეელა ამას ადვილად მისუდა ღ რასაკვირველია უმტკიცებდა; თუ კაცი ჩავარდებოდა იმისთანას ბრჭყალების ქვეშ, რომელიცა იმის გულისა არ იყო, იმასაც შეემლო ადვილად გამოსულიყო მონები-

საგან და მოემუბნა თავისი შესაფერი.

ბოლოს დროს, რა არის უფრო მიესიძნა დიმიტრიცკის გული, სალომეია მივიდა და მიუჯდა ჭორტოვნიანოსა.

— ახ, იმდერეთ კიდევც დუთის გულინათვის.

— არ შემძლიან, მიუგო სალომეიამ, ეს ჭორტოვნიანო ძველის მოღისაა არის! მაშინ ვიმდერე როდესაც ჩუტნსა მოსვალთ.

ლაპარაკი იმითი ამითი გათავდა რომ სალომეია ზეტროვნამ სთხოვა მეორეს დღეს მოსულიყო იმათსანს

— უთუოდ მოგვლით და იმედი მაქვს ისე მოსვალთ, როგორც შინაური.

— მერე თქუტნი ქმარიც მიმიღებს?

— იმისი მე ვიცი. ამასთანავე, ის მგონია სვალსოფელში მიდის.

სალომეია ზეტროვნა გამოფოსოვა ეველას და წავიდა ევიზაჟით შინა. დიმიტრიცკი დარჩა უღამოთ. მაშინ მოიგონა რომ იქ იფინენ სახლის ზატრონები, მაგრამ არ იცოდა, თუ რომელნი იყვნენ, ბოლოს მისვდა, რომ ის ბებერი კაცი უნდა ყოფილიყო სახლის ზატრონი, რომელსაცა ეცვა ძველი დროს მუნდერი; ამას გარდა ქალებში, ერთი მოსუცებში შესული ქალი ისე ფაცაფუცს ეწეოდა შესვლა გასვლაში, რომ იფიქრა, ისიც სახლის ზატრონის ცოლი იქნებოდა. მაგრამ ამ

გაჭირვებულს მჯგომარეობით, დიმიტრიცკი, გამოეყანა თოთან სტეპანიდა ილინიშნამაც ის ეყო მეტად უკუღს-მოსული მოსკოვის მასსველეისხედ, ვერ იმათის ვაგანისაგან ზე მერმე იმასაცან რომ მრთულე ღამეა ნავთი-ანათ თავსედ დაამსხვრიეს; ამას გარდა შეიღსუდაც ვაგრობდა, რომ ზეტერბურდითგან მოსული დიმიტრი-ცკი, არ გააცნო არც მწერლებისა, ზე არც თითონ ამას, ოლოს რომ ილაჯი გაუწედა, თითონ მოვიდა დიმი-ტრიცკისთან.

— დიდად გმადლობ, რომ გააბედნიერეთ თქვენის მობმანებით ჩემი მიშა, უთხრა იმან.

— მე გკონია უსდელობაში ჩამამართვით, მოველი თქვენთან და არ ვინ გამაცნო არც თქვენნი თავი ზე არც თქვენის ქმრისა, მაინც მე ვთხოვე თქვენს შვილსა. . . .

— ას, როგორი ემაწვილია! მიუტევეთ იმის სიემაწვი-ლესა. . . . ჰამილი ფიოდორის, აი, ჩვენს შვირყას სტუმარსა სურს თქვენნი გაცნობა.

დიმიტრიცკიმ ისევე ის ბოდიშის მოსდა განიყო-რა ზე სახლის ჰატრონმაც ეს დანაშაული დასდვა თავის შვილსა.

რამდენიმეინუტის განმავლობაში დიმიტრიცკიმ თავისის მოხურა მოხურით ზე ღაზარაკით ეველას თავი შკავეარა. ერთი მოსუცებული დედაკაცი ოყო იქა, თი-

თქმის იმასაც შეუყვარდა და ძრეულ მოყნება იმასთან ქალაღდის თამაშობა.

დაიწვეს თამაშობა დიმიტრიცკიმ, იმ ბებერმა დედაკაცმა, ლუკიანე ფეოდორევიჩმა და სხლის ზატონის ცოლმა. ზოგა ქალი მოთმინებითგან გამოვიდა, იმას ეგონა, ამასაცა სთხოვდნენ თავისი დაწერილი ლექსი რომ წაეკითხა, რამ გაჭირდა საქმე და არა ვინა სთხოვა, იმდენს ეცადა თითონ ჩამოაგდო ლიტერატორისად ლაზარაკი და ისე მიიხიდა ამითი ლუკიანე ანინიმოვიჩმა, რომა სთხოვა წაეკითხა რამ თავისი ლექსი, ორიოდე ჩასხველა ზოგა ქალმა და დაიწყო სქიზირად, იმასად, თუ გრძნობა რასა გრძნობას, სულს რა სწუროიან და გულს რა სურს.

— ახ, მძუნეიერია! სთქვა სხლის ზატონის ცოლმა, რა არის ისინამოვნებინა.

— ეს არაფერი, წარმოსთქვა თავმდაბლობით ზოგა ქალმა; თუ გსურთ, მიუბრუნდა ეველა იქ მასხდომთა: მე თქუენ წაგვიკითხავთ ერთს ზატონას ზოგმასა, რომელიცა ძალიან მოგეწონებათ.

ბებერმა დედაკაცმა უსიამავნოთ ჩაასხველა; დიმიტრიცკიმ რაღაც ხუმარ წაილულლულა და უნდობა ოთახში გავლა-გამოვლა, მაგრამ ზოგა ქალი მიუბრუნდა ახლა იმასა.

— თქუენთან ჩემი ლექსების წაკითხვა შერიდება.

რადგანც ზირველი მწერალი ბძანდებით, მაგრამ იმედი მაქვს მიუტევებთ ჩემს მცირეს ტაღანტსა.

— ოჰ, მაგას რათა ბძანებითო, უნდა რომ ეთქვა დიმიტრიცკის, მაგრამ იფიქრს, ვაი თუ გამოჩენილი მწერალი ქალი იუოსო & დაუმატა: თქუწნი შეთსსულები, სულ ერთიან ისე მშუენიერებია, რომ თუმიცა ჯერ არ წავციკითხავთ ეგ ასალი თქუწნი თსსულება, მაგრამ ასლავე აღტაცებაში მოვეყვარ.

— უთუოდ ჩემი სელნაწერი თსსულებებები ჩავიგდიათ გელში და ამისთვისაც აქებთ, ჯერ არც ერთი არა დამიბეჭდიარა. არ იცი ბუჭკდა რა არ.ს. ის უბრალო საქმეა, რაც მშუენიერი არის, ის აღმეჭდილი უოველი კაცის კონებაში,

— ეგ რასაკვირველია, აგრე არის! მიუგო მოუთმენლივ, უეჭველად აგრეა! მამ კთსოვთ ინებოთ წაკიცხვა.

— ჯერ უნდა შეგატყობინოთ რომ, ჩემიან შეთსსული ზოემა, ერთის შემოსვევითგან არის აღებული, ეს არის აღებული ერთის ჩემის მცნობის ქალის ცხოვრებითგან. მართლად და, საკვირველი ბედი შეემთხვია, როგორც ასლა ნახავთ.

ზოეტა ქალმა ჩასაველა რამდენჯერმე და იწყო!

ერთსაა ტომბოლის გუბერნიაში. . . .

— უნდა ზირველადვე შეგატყობინოთ რომ, სთქუა

ზოგა ქალმა, ეს ანბავი მისდა მოსკოვის გუბერნიასში
 მკრამ მე განგებ ტომბოვის გუბერნია დაწერე, ეს
 ძრიელ საჭირო იყო. ამისათვის რომ ამ ზოების მო-
 ქმედნი ზირნი სულ ერთიან ცოცხლები არიან... ამას
 ვარდა სასელებიც გამოუცვალე მოქმედთა ზირებსა....

»ერთსა ტომბოლის გუბერნიასში,
 სცხოვრებად ერთი, სასელს არ ვიტყვი,
 გასდილი იყო თითქოსო მთაში,
 მოუსეშავი იყო ზირუტევი.
 ბოლი დაფარქვით თუნდა მას ვვარი
 მულაძე. . . .

— მოიცა, მოიცა! დაუთ ივანიჩი? წამოიძახა ბე-
 ბერმა დადაკაცმა, — მინდა შევიტეო იმისი ანბავი...
 მერე? გეტყობათ იცნობთ?

ზოგა ქალი შეწუსდა,

— მე სწულებით არ მეკონა, რომ ეს ჩემგან მო-
 გონებული ვვარი იზოებოდა სადმე, მას რადგანც აგრეა
 შეუცვლი. . . .

»ღიას განვაფრცოთ მოთსრობა ჩუწნი,
 ის იყო კაცი, ჯვარ დაწერილი,
 ცოლი ჭეოლია კარგი ფით ანგელონი. . . .

— ოჰ, მომიტყეუთ, მაკარკი სტუუით! მე იმათ
 კარგათ ვიცნობ: წამიძახა ბებერმა დადაკაცმა; ცოლი
 ზ ქმარი ისე სცხოვრებდნენ, როგორც კატა ზ ძაღლი.

— ახ, დიქროთო ჩემო, წარმოსთქუა განხსჯებულმა ზოგა ქალმა, — მე სამი მოვლამესჯდ არა ვწერ, რომელსაცა თქუენ იცნობთ; ეს მოვლამე არ არის, თუნდა უსთქუათ ბუსამე.

— ეგ გვარი მრთელს ტომბოვის გუბერნიაში არ, მოიზოგება, რას ანობთ, იქაურს მეტონეებს ვეფლას ვიცნობ; იქნება მუსამე იყოს, მაგრამ ის უცნობელი არის,

— ერთი მოვლექსე ამბობს:

«რა საჭიროა იმის გვარია,

თუნდა დაკარქუათ მას მეღამია!

— რაო? მეღანიო? მეღანეს ცოლს სუდაც არ ჰქვიან მეღანია, თქუენმა მსკმ.

— ესეცნომ ჩემი ლექსები არ არის, ეს ლექსი სთქუა ზუსკინმა .

— ზუსკინმა? ვის არ წაუკითხავს იმისი ლექსი, მამ რაღა საჭიროა რომ კითხულობთ. მშვიდობით სტეპანიდა იღინიშნა!

— რა იანბავია? სად მისუალთ ასე ადრე?

— დრო არის, ახლა კი დროა!

— აკი გინდოდანთ კიდევ გეთამაშნათ ქალადღი?

— როდისღა უნდა ვითამაშოთ, შუაღამეა. თუ ვითამაშობთ, ვითამაშოთ, ტყვილათ თქროს დროს რახედა ვებრავთ? . . . თქუენ თამაშობთ?

— დიდის კმაყოფილებით, მიუგო დიმიტრიძემ.

ამ ლაზარაკში იქ მეოფნი მიიფანტ-მოიფანტნენ ოთასებში; გოსტინაში დარჩნენ მხოლოდ ოთხნი ქა-
ღალდის მოთამაშენი & ერთაც გაბოროტყული ზოეტი
ქალი.

სასლის ზატრონის ცოლმა, რა არის ესამოფნე-
ბინა უთხრა: შემდგომში წაიკითხო. მაგრამ ზოეტა
ქალმა ზასუსი არ მოსცა & დამახა:

— გრიგოლ ივანის, წავიდეთ! & გავიდა ზოეტა
ქალი გოსტინიოვან.

— ეგ რა ტუტუცი ზოეტი ეოფილა ქა. ზუშკინის
ლექისას იმასის, სკიპო,

— ეშმაკმა იცის & ქაჯმა. გრიგოლ ივანიჩმა მოი-
უვანა როგორც მწერალი.

— მწერალიო! ჭმ! გავამტყუნე თუ არა? ზირში ჩა-
ლა გამოვაფლე თუ არა? ის მე ვერ მამატყუებდა.
თქეჭა რა გეონათ, ამას გეონა, აქ ვერავინ მიუხვი-
დებოდა. ბედი იმისი რომ მე შეკვდი.

— რა ანბავი დამართვია იმ შებატონეს?

— გეც ტვილათ წაიკითხა: დავით ივანიჩი სუ-
ლაც არ არის შებატონე, ის არის ჩანოვნიკი, იმისი
ცოლის სასული, ეგ გილაც იყო. მელანია რომ დარ-
ქო; — მატრონა არის. ცუდი საქმე დაემართათ იმათა,
ისინი გაიყარნენ. სასაცილო კი არის. დავით ივანიჩი

მოსკოვში მოვიდა, ერთი თვე დაწინა. აქ რადეც ღმერთი გაუწერა იმის ცოლის, სულ გადირია; მოვიდა თუ არა ცოლთან, მესალმების მაგივრად ეუბნება: გასწი ასლავე დედაკაცო სასლითვან, აქედან დამეკარგე. ცოლი გაკვირვებული უეუტებს, ბოლოს გამოვიდა, რომ მოსკოვში ეკითხვინებინა მკითხვისათვის. ცოლს უუვარდა თუ არა? მკითხავს ეთქო, არ უუვარხარო. რადგანც არ უუვარვარ ზ სასლითვან დაიკარგოსო. მოუვიდათ ჩხუბი, ერთი ვალმაუალი ზ ბოლოს გამოდნენ.

ესინი რომ აქ ამ სჯაში იუენენ, სემოთ ოთახებში ლიტერატოლებსა ჭქონდათ დიდი ბასი. ბოლოს ეს ბასი ამითი გათავდა, რომ ისევე კანცელიარის ჩინოვნიკებს დაწინათ ბურთი ზ მკიდანი; ქვემოთ კიდევ გათავდა ქალადის თამაშობით.

მეორე დღეს, დიმიტრიცკიმ სთხოვა მისეილ ზამილიჩის დაექირავნა იმისათვის დროშკა, მაგრამ იმას საკუთარი თავისი ეკიზაეი დაუთმო; ეს დიმიტრიცკიმ არა ქნა, ექირავა ჭაეტონი ზ იმითი იარა მოსკოვში რაც რამ შესანიშნავი იყო, იმის გახანჯავათა.

ეს იყო მეორეს დღესა; იმ დღეს, როდესაც სალომეია ზეტროვნა შინ რომ დაბრუნდა სტუმრობითვან, დაუწყო ლაპარაკი თავის ქმარს ფეოდორე ზეტროვიჩის შესახებ მამულების შემოსავლისა. ამასთანავე ურჩევდა, მინამ დარი იყო, ჩქარა წასულიყო სოფელნი მამულე-

ბის დასასხედავად. მაგრამ ფეოდალურ ჰეტროვიზმს, ისე
ესარებოდა სოფელში წასვლა, რომ ფიქრათაც არ
მოდიოდა მამულების დასხედავად. თუცა ბევრი აუფედრან
ცოლმა, მაგრამ იმან არცკი შეისადარა, ბოლოს ეს
ღონის მიება მოიფიქრა:

— მე ასე ვიცი, შენ მამულებს ის დაემართება,
რაც დაემართა მამი ჩემის მამულებსა, ფულებს შენც
ისე გააბნევე, სოგორც გააბნია მამა ჩემმა. ქმრე იარე
კარ ბ კარა.

— ამა როგორ ვაბნევე ფულებსა სალომეია ჰე-
ტროვნა?

— რომელი ერთი მოვთვალე, ვინ იცის, რა ტუტუ-
ცობას არ ეიდულობ, წამბ უწუბ.

— აბა სასხელო რა ვიეიდე?

— იმას სომ აღარ ვანბობ, რაც შენ ფრინველე-
ბის ნადრობას დასდევე, ან კიდევ რაც კანარეიკებსედ
დაბნე, კომებსავით რომ გაამრეველე სასლში, ვთქვათ
მარტო ეს გაქვს დროს გასატარებლათ, მაგრამ რათ
გინდა ამისთანა დიდრონი სასლები, ქირით რომ გი-
ჭირავს; ან რათ გინდოდა, ამისთანა ძვირფასი ნივთე-
ბი, რომ ეიდულობდი?

— ეს სომ სულ თქუწნთკის ვიეიდე სალომეია
ჰეტროვნა, - თქუწნ თვთან არ მეებნებოდით, ჩემთკის
საჭირო არისო?

— მეტე მე მაქის მაგაში დანაშაული! თავის შე-
სატყურს ხარჯ'სა, ცოლი კი არ უნდა უუურებდეს, ქმრის
ვალაია! ერთ ბაღში ოთხასი თუმანი მიეცი. აბა ეს რა
არის?

— რომ მოგწონდათ ზე მეუბნებოდით მივიღეო.

— ვსთქვით მე მომიწონა, მეტე მე ვოუიდე, იმისი
ფა'ნი ბევრი იყოს ასი თუმანი, შენ ოთხასი მიეცი.

— მე რა ვიცი ღირდა თუ არა.

— შენ რისთვისა კისრულობ ეიდვას, რომ არიცი?

— თქუენ იუიღოთ თუ მე, სულ ერთი არ არის?

— არა! სულ ერთი არ არის. ფული ჩემ ველში
სომ იყოს, გაუბრთსილადობდი, არ ვიუიდედი იმას, რა-
რაც ჩუენი შეძლება ვარ აიტანდა.

— მეტე ვინ გიგიპით. აი, აი თქუენ დანარჯეთ
დღეის შეძგომას, მე უფრო მოსვენებით ვიქნები. წაი-
ღეთ რაც ფული მაქუეს სასლის სასარჯოთ .

— მომიცი, ვე უკეთესი იქნება, თორემ შენ სულ
დააბნეე.

ფეოდორე ზეტროვიჩმა გამააღო სტოლის უჯრა ზე
გამოიყო ფული.

— ეს რა ფულია? ჰკითხა სალომეია ზეტროვინამა.

— ესა? . . . ეს გამოვიტანე აზეკითვან. . . .

— რისთვის გამოიტანე?

— საჭირო იყო.

— მე მსურს შევიტეო; მე მკონია ჩქვნიშ დავა-
ლული არა უნდა იეოს რა.

— მამა თქუწმმა მთხოვა, ცოტა სნობით ვასესსო.

— მამა ჩემმა! ძალიან კარგი! შენ ის სრულებით
გავცრცვნის! მამა ჩემ! არათუ მსითევი არ მომცა,
ზირიქით უნდა გამევილიეოს კიდეც! არა, ეგ თავის
დღეშიაც არ იქნება! მაგის შესას აროდეს არ მოგცემ!

— მაშ რა ვქნა, რომ აღუფქვი.

— უთხარი რომ ფული მე მაქვს; დავისენი მე
მთხოვოს, ვასუსს მე მიეცემ! ბილეტები სადღაა? იმა-
საც მე დავმაღავ; მე ასე ვხედავ სომ არც იმას შეი-
ნასავ დიდ ხანსა, ჭ მოგინდება კარდაკარ სიარული!

— ბილეტებს კი მოგცემ, მაგრამ ფულს რომ დავ-
ზირდო კი არ შემიძლიან სალომეია ჰეტროენა უნდა
მიეცეთ მამა თქუწმს, ძრიელ უჭირს დმერთს ენდვი;
მამულებს სულ ერთიან აუწერენ, ან რა უნდა კასდეს
ხუთი ათასი თუმანი.

— ხუთი ათასი თუმანი! რას ანობ? სომ არ გა-
სულელდი! თავის დღეში არ შემიძლება მიცემა.

ამ სიტუებზედ სალომეია ჰეტროენამ გამოართო
ბღუჯა ასიგნაციები, ბილეტებიც ჭ შევიდა რა თავის
ოთახში, დაკეტა მარა კამოდში.

ეს დღე იმითი გათავდა, შემდგომი დღე სალომეია
ჰეტროენა მოუნდა თავის თავოს კოპწიბასა. თერთმე-

ტი საათი იქნებოდა როდესაც მორთული იჯდა კოსტინაში. რა წინათვე გრძნობდა რომ ქმარი დაუძლიდა თავისუფლად ლანჩაკსა ჰოეტთან, ცდილობდა როგორმე იმ მღეს თავითგან მოეშორებინა, ის კიდევ განსტუმრა ერთს საქმესედა, მაგრამ რა მალე შეასრულა, ისევე შინ დაარუნდა როდესაც ჯერ კიდევ დიმიტრიცკი არ მოსულიყო. სალომეია ჰეტროსნამ კიდევ გაუჩინა საქმე, მაგრამ ამ დროს სტუმარი ჰერედნას კიდევ მიაღვა ზღაპრად იქნებოდა.

დიმიტრიცკი მაშინვე შეუწინდა კოსტინაში, არ მისცა უურადლება შეუეთებულს გნახედ ფეოლორე ჰეტროვიჩსა.

— ფეოლორე ჰეტროვიჩი, ჩუენ გამოჩენილს დარტყრატონსა სურდა ჩუენი გაცნობა ზ უთხოვე მობძანებულიყო ჩუენსა.

— ძრეულ სასიამოვნოთ, მიბძანდით, დაბძანდით, ეუნმბოდა თეოდორე ჰეტროვიჩი ზ თან უუურებდა სამსედრო სმალსა ზ ორდენებს დიმიტრიცკისას.

— დიას, იმდენი კარგი ზ კეთილი გავიგონეთ ჩემას მცნობებისაგან თქუენსედ რომ მოვიწადინეთ თქუენი გაცნობა; უურო ამისათვის რომ თქუენს სამსედროში გიმსახუენიათ.

— დიას, თქუენ სადლა მსახურებდით?

— კაკასიაში, მერე ატსტავკაში გამოველი ზ ას-

ლა ვწერ თხზულებებს, რადგანც ძრეულ მიუვარს.

— ფეოდორ ჰეტროვიჩ, სთქუა სალომეია ჰეტროვ-
ნამ. უბძანე საუსმე მოიტანონ.

— ამ საათში, მიუგო ქმარი ზე მაშინათვე გავიდა.
დიმიტრიცკი მისვდა რომ სალომეია ჰეტროვანამ
ქმარი თავითვან მაიშორა.

— მე მინდოდა ცოტა ადრე მოვსულიყავი, მაგრამ
ერთმა საკვირველმა საქმემ დამაბრკოლა. . . . ქვეუანასკდ
მკონია ბევრნი უნდა იყვნენ დავრდომილნი?

— რა ანბავია, რომ დაგაბრკოლათ?

— ქუჩაში ერთი ჰატარა ქალი შემხვდა, დამაყენა
ზე მთხოვა მეყიდნა საწვრილმანო იმისაგან. მე უვარი
უთხარი ზე ამასვე ტირილით მითხრა; იეიდეო ღუ-
თის გულისათვის, ამითი დაგვისსნით რამდენიმე სულს
შიმბილით სიკუდილისგანაო. . . . შრომას ვეძვეით, ვბუ-
შაობთ, რომ ერთი ლუკმა ზური ვიშოვნოთ, მაგრამ
ჩუწნგან არაუინ ვიდულობს, ზე თუ იეიდიან ისეთს
ფას გვამლევენ, რაც ჩვენ მასალა გვიჯდებაო. ბევრნი
სართ სასლშია მეოქი? ოთხნი დანი ვართ ზე ერთი
მოსუცებული დედა გვეავსო. იქ ვიყავი ახლა.

— დაწმუნდით რომ სწორეთ დარბიები არიან?

— ძრეულ დარბიები, რაც რამ მებადა სედ, სულ
ერთიან მიუეცი.

— ოჰ, როგორი სულ გრძელნი სართ!

— ეს ვალად აწევს უველა კაცსა, ოჰ რომ გენათ ის სასლობა!

— ახლავე მოგართმევენ, სთქუა ქმარმა, რა შემოვიდა ოთახში.

სალომეია ზეტროვნა წამოხტა, მიეგება კარებში ღ ქმარს რადაც წაუხურხულა. . . ის რასაკვირველია, მაშინათვე გაბრუნდა. სალომეია ზეტროვნა როდესაც შემობრუნდა, დაჯდა მდივანსედ ღ ლაპარაკი უნდა გაეგრძელებინა, შემოვიდა მოსამსახურე.

— ღურგალმა მდივანი მოიტანა თქუძნ რომ გააკეთებინეთ.

— სად არის? . . . კარგი! . . . მოასსენე ბატონსა, იმან იცის. ფულსაც ის მიხცემს უთხრა სალომეია ზეტროვნამა, ღ მოუბრუნდა ისევე დიმიტრიცკის.

— ან შეიძლება მითხრათ, სადა დგანან ის ღარიბები? მინდა მივიღე ვნასა ღ მივცე რაც კი რამ შემომღიან შემწეობა.

— იმათადრეს მოგართმევ მისეილ ზამთერილის კედლით, თუ ხვალ ინებებთიმათ ნახვასა . . .

ამ დროს შემოვიდა მოსამსახურე ღ მოასსენა.

— ბატონმა მიბძანა, ქალბატონმა იცის მდივნის საქმე, იმან გააკეთებინაო; იმას მოასსენეო.

სალომეია ზეტროვნას აწაფრათ გჭაშნიკა ღ შეუტია ბიჭის აღარ შეიწუხებინა. ამ დროს შემოვიდა ქმა-

რიცა, რომელმაცა ნახა რომ სტუმარიც გადიოდა.

— თქუენ კიდევ მობმანდებით? უთხრა ფეოდორე ზეტროვინმა, გთხოვთ კულავაც არ დაგვიფიქოთ სოლმე.

— დილის სიამოვნებით.

ახლა შეიძლება გავაცნოთ მკითხველს ღარიბი ოჯახობა, რომელმაცა სცსოვრობენ მოსუცებული დედა ოთისის ქალითა; რომელმაცა დღე ზღაპე მუშაობენ ლუკმა ზურისათვის, აბა წავიდეთ ზღაპე ოთისს მკითხველო, ღარიბების თავის შესაფარებელი ქონი.

ორი ქუჩის ბოლოს, შესაყრთებულს ალაკსა, დგას ერთი ძველი სახლი ერთ ეტაჟიანი, გვერდსედა აქუს დუქანი, ცალის მხრითგან ალაყაფის კარები აქუს, დუქანს ზღაპე სახლს ერთი ესო. აქ ვოველ დღე შესვდები გოგობას, ვარყენილებისგან თვალეპ არეულებს, გაწითლებულებს, აწეწილებს ჭავებსავით, რომელნიცა გახლელ ზღაპე გამომღელეებს ინატეებენ დროს გასატარებულად.

ამ სახლში მკორე დღეს ექვს საათსედ სადამოსი, დროშკით მოვიდა დიმიტრიცკი; უბმანა რა იზოჟიქის მშირებით დადგობა, თითონ შევიდა შინ, შრავალშივე შესვდა ერთი გოგო, ჭარხალივით გაწითლებული ზღაპე აწეწილი.

— ოჰ, ეგ თქუენა ვართ?

— ზე ვარ, მიუგო დიმიტრიცკიმ, რა შეეო შინ

თავი, სადაცა შემოეხვივნენ სსუა გოგოებიცა ზ დაუ-
წეს სვევანა.

— გამარჯობა, ბატონო! უთხრა ბებერმა დედაკაცმა,
რომელიც კუთხეში იჯდა.

— ეს რა ანბავია! რატომ ასე ადიდრულდ მოწუო-
ბილხართ! დაიუფირა წერომით დიმიტრიცკიმ; ახლავუ
დაინადეთ ტანთა ზ ძველ მულები ჩაიცვით! ეი, დედა-
კაცო, რატომ არ უუერებ ამ გოგოებს რივიანათ ჭა?
ესენი ანა რა ღარიბებსა გვანან! ახლავუ დაიცვალეთ
ტანთა ზ კელსაქმეს მიჭყავით. ჩქარა, ეს ფორტრეოთე-
ბი რაღა ეშმაკათ დაგიკიდნიათ კედლებსუდ ჭა? ესა
სთქუა, ჩამოყარა ფორტრეოთები ზ გადაერა ფანჯრით-
ღან.

— რას გვიტვრეფ დალოცვილო, უთხრა ბებერმა
უუულოთ სომ არ არის მოსული.

— გაჩუდით, გონია მოვიდა! მიეკებე დედაკაცო!

ზატარა კოხტა მდიდრული კარეტა მშვენიერს რე-
სორებსუდ, მიადგა ამ გარეენი ების სასლსა, შიგ იჯდ
სალომეია ზეტროვნა მარტო უძმოსამსახუროდ. ბებერი
დედაკაცი გამოეკება ალყაფის კარებში ზ დიმიტრიც-
კი დასჯდა ოთახის კარებთან.

— ოჰ, თქვანც აქა სართ? სთქუა სალომეია ზე-
ტროვნმა.

— დიას, მე თითონა მსურს წარმოვიდგინოთ და-

რები ზღაპარი ოჯახობა.

— ეგ უფრო სასიამოვნო არის, ჩუქნ ორნივე ერთად ვეცდებით შევინახოთ საწუალი სასლობა.

— ია, ეს უბედური დედა. რომელიცა შრობით არჩენს ოთხს ქალსა უთხრა დიმიტრიცკიმ.

— ეს სულ თქუქნე ქალები არიან? ჰკითხა სალომეის ჰეტროვნამა, რა ლარნეტით უეურებდა ქალუბასა, რომელნიცა იღვნენ ფესხედ თავჩადუნებულები განგებ დიდი ხანია მოსკოვში საჩო?

— ას, დიდი ხანია ქალბატონო, თქუქნო ბრწეინუგალებზე, მიუგო დედაკაცმა ამოხვრით ზ ტირილით. ქმარი მომიკვიდა, დამიყარა ოთხი ობოლი ზ იცხოვრე საღაც კინდა!

— თქუქნ ჩემში ჰპოებო მფარველს ზ შემწეობის მომცემას, ნუ სტირი დედაო, ამ ჰირველ შემთხვევაში, გთხოვ მივიღოთ ესა, სალომეია ჰეტროვნამ ესა სთქუა ზ ჩაუდო კელში ათ თუმნიანი.

— ნება გვიბოძეთ, კელხედ გაკოცონ! დაუუვირა ბანებითის ხმით დიმიტრიცკიმ გოგოებსა; მადლობა მოასსენეთ!

სამთა აკოცეს კელხედ ზ მეოთხემ რა ვეღარ შემიაგრა სიცილი, ხარხარით გამოფარდა მეორე ოთახში.

— ეს ერთი ქალი ჰკუაზედ შემლილია, უთხრა დიმიტრიცკიმ სალომეია ჰეტროვნასა.

— მე მკონია. ვეელანი ჯკუასუდ შემლილებს, გვანან, რომ უეურებს, საასაროდ მიმაჩნია, ესეთის შესედულობისანი არიან, მაგრამ სიღარიბეს რა არ შეუძლიან. უთსრა დიმიტრიცკის, რა გავიდა მეორეს ოთახში, მაგრამ სისუფოაჟე კი არის.

— ნება გვიბოძეთ, ჩაი მოგართონ.

— თქვენნი ზატიაკისცემისათვის, ერთს სტაქანს დაუღვე, უთსრა სალომეიამ დიმიტრიცკის.

მინამ სამოვარს დაუღვამდნენ ზ მოუმზადებდნენ ჩაისა, სალომეია და დიმიტრიცკი თავისუფლად იფუნენ, შეეძლოთ თავისუფლად ლაზარაკი.

— სიღარიბით ტანჯვა კიდევ არა ფერი, რადგანც ამ ცხოვრებას შეხვეველნი არიან; ტანჯვა იმ მდიდრისათვის არის, რომელსაც არა აქვს სულის მოსვენება; არა აქვს სიღვარულის საგანი ზ იბულებით ემორჩილება მოძულეებულს კაცსა, უთსრა დიმიტრიცკი.

— ოს! როგორ გესმის კაცობრიობის დირსება! უზანუსა სალომეიამ, ნუ თუ მაგას წამალი არა აქვს, რომ დაუღვას?

— როგორ არა აქვს, ვინცკი გამბედავი არის; სწორეთ უნდა ნოვასსენოთ გულ ასდით, მეც ამ მდგომარეობაში ვარ, მაგრამ ახლა კი თქვენსა გსუდავთ ამ შემთხვევაში ჩემს იმედათა.

სიამოვნების სიწითლემ გადურბინა ლოყასუდ სალომეიამ.

— მავ სწორეთ თქმისთვის, დავაჯილდოებთ თქვენ უთხრა სალომეიამ.

— დედ მამამ იმულებით დამწერეს ჯვარი იმასუდ, რომელიც არ მიუვარდა. უთხრა დიმიტრიცკიმ.

— განა ცოლი გუავს!

— მეავს ცოლი, მაგრამ გაშვებული მეავს, რადგანც მოსუცდა. ახლა დავუბედი ჩემის გულის საგანს ზე გიპოვნე კიდევ.

— თქვენც ჩემს მდგომარეობაში ეოფილხართ, მესმის.

— რა ძვირ ფასია თქვენი გრძობა ჩემთვის, ეს სთქვა ზე მიიკრა სალომეიას კელი გულსუდ,

ახ! ახლა კმარა შემდგომში რომ ვნასავთ ერთმანერთს, მაშინ გეტყვი ვეელა ჩემ გულის საიდუმლოებასა.

— თქვენ სახლში ხომ არ შეიძლება ამ საგანსუდ ლანჯარავი.

— სვალაც შეიძლება აქა ვნასოთ ერთმანერთი.

რა დიდია სალომეიამ ჩაი, წამოდგა ზე გასეთხოვა.

ბეგრს დროს აღარ გაუვლია, დიმიტრიცკიც წავიღ თავის სადგომისაკენ, რა გაისტუმრეს ესენი, გოგოებმა დედაკაცთანათ გაიწვეს საწხარი.

(სოვი მერე იქნება.)

წიგნი რედაქტორთან.

უფ. რედაქტორო! დიდი ხანია მსურდა მე თქვენთან გამოლანჯარაყება მაგრამ მე იმ კალმის ჰატრონი არგანლავარ, რომ ვოველთვის შემძლებოდა თუმცა ისეთი კი დროება არის, რომ რამწამ ქუჩის კარებიდგან გასვალთ და რაკი მიიხედ მაიხედამთ ბევრს მისესს ნახამთ გამოლანჯარაყებისას, მაგრამ მაგანც კალამი და ნიჯი უნდა რომ ველანჯარაკოთ ამ შემთხვევაშიაც მე უნდა ვიყო მაღლობელიც, რომ თქვენთან ვმუსაიფებ ერთის ჩვენის საქართველოს კაცისა ექიმის ვ. ს. უფ. ბაბოვისა, რომელიც იმყოფება სამსახურში თფილისის ქალაქის ბოლნიცაში, ამ კაცს დიდი ღირსება აქვს, და მნიშვნელობაც რომლითაც შეიტყუოთ ქვემო აღწერილთა. ამ კაცის მოთხრობა რომ ავწერო ეს ძალიან შორის წავა, და ოდესმე როდისაც ხალხი დააფასებენ ამ კაცის ღირსებას, მაშინ უჩემოთაც ასწერენ. ეს ორი წელიწადი თითქმის ჯერ არარის რაც უფ. ბაბოვი

შეასრულა კურსი მოსკოვის მედიცინის უნივერსიტეტში
 & დანიშნეს სამსახურში თბილისში შემოსსენებულს
 ბოლნიცაში. თქვენ თითონ კარგათ გოგებსენებათ თუ
 კაცს სურს საერთოდ სიკეთის დათესვისა რამე, მაშინ
 კაც მოდვინებით ცდილობს მოაგროვოს მასალები
 ნაკლულოვანებისა იმ საგანისა, რა საგანსედაც სურს
 სიკეთის მოფენვა & ისე შეუდგება კაცი შრომასა. ისე
 უფ. ბაბოვა დაიწყო: როდისაც მოვიდა თფილისში
 არ განვლო დიდმა ღრმმა, რომ დაამტკიცა ჩვენს სა-
 ქართველოს ხალხში მომატებულ ნაწილად მდებალ ხალ-
 ხში ძალიან არის განვგრცელებული ავამტეოფობა
 «გულის სისუსტე» ერთის სიტყვით ჩვენ ვეძახით ამ
 ავამტეოფობას სიჭლეჩქეს, რაჟენა ამისთანა ავამტეო-
 ფის ჰატრონი ღვთის წინაშე უნდა ვსთქვა ჯერ არავინ
 არ მინახამს მოჩინილი, რადგანაც ჯერ არა წამალი
 არავის არ მოუგონიარა. მაგრამ ამ საგანის მიზეზის
 გამო უფ. ბაბოვა შეადგინა პროექტი ასწერა ეოველი-
 ეე მიზეზი ამ ავამტეოფობისა რომ ასე ძალიან გან-
 ვრცელებული არის თფილისში & დაამტკიცა რომ ძა-
 ლიან სარგებლობას მისცემს კუპისი, უკაცროვით კი
 განსჯავართ უფ. რედაქტორო, რომ ვერ აღვისნით რა
 წამალი არის კუპისი, რადგანაც ექიმი არ განსჯავრ
 & რასაკვირველია პროექტი შეიტანა მედიცინის სო-
 ვეტში სედაც საერთოდ დაეთანხმენ უფ. ბაბოვს & მი

სცეს ნება, თუ იკისრებს უფ. ბაბოვიმ გახსნას კუმიის სავედენია. რასაკვირველია კაცს რომ განზრახვა ედო კულში სიკეთის დათესვისა საერთოდ, დაუღო თავი ამ კუმიის ღ ნელნელ მოჭყავს აღსრულებაში, იმასაც თქმა არუნდა, რა ჯაფა, სარჯი, უსიამოვნება შრომა გასწია, ეს კაცი ამაზედ სულ არა ფიქროვს, არამედ მოსარულად არის რომ ღ აღსრულოს გულის თავის წადილი ავამტეიფნი დიდ სარგებლობას ატეობენ ამასაც კი გეტყვით, კი არ გეგონოთ რომ უფ. ბაბოვი ჩემი მეგობარი იყოს და იმისთვის ვაქებ არა, ის არის მსოფლოდ კარგი ნაცნობი ჩემი როგორც მრავალნი სსკანი არა მედ მე გატეობინებთ როგორც დირსეულს კაცზედა ღ ექიმზედა ღ იქნება არცკი დაგრწმუნებელ ვიყავი თუ ჩემის თვალებით არ მენახა. მე იმასთან დავდიოდი როგორც ექიმთან, მოსალაზარაკებათ ჩემგამო ჭერქეს ერთი, დილით რომ მიბმანდეთ იმასთან სასლში სავსეა ხალხითა მომატებულად დარბინი, დიდი, ჰატარა, მოხუცნი ღ დედაკაცნი. რასაკვირველია ეს ხალხნი მოდიან სსვა ღ სსვა ავამტეოფობითა, რადგამაც გამეგო მე, რომ ბევრს ასმევს კუმიისსა, მე მინდოდა ავამტეოფისაგან შემეტეო რა ცვლილებას შედამდა, შემდგომ კუმიისის წამლებისა. ჩვეულებისამებრ, ექიმი ვეელა ავამტეოფს ჭკითხამდა რაცვლილებასა შედამდნენ ავამტეოფები შემდგომ წამლისა ღ როდისაც მო-

ვიღა რიგი იმ ავამტოოფებისა რომელნიც სომდნენ კუმისსა, ვერა კალამი ვერ დასწერს, და ვერა ენა ვერ გამოხატავს, იმ მაღლობას რაც იმ ავამტოოფებმა წარმოსთქვეს მაღლობა ზე მოახსენეს უფ. ბაბოვსა. სო- გი ერთი სიტყვებიკი დამახსოვდა იმათი მაღლობისა რომელსაც მოახსენებთ ჩვენ არა ვკჯერაო რომ დიერ- თსა თქუტნა ჩვენ მოხარჩენათ არ გამოგვსაზნეთო, აგერ ათი წელიწადი არისო, რაც ავამტოოფნივართო, ამ ჩოხის მეტი ზე კახის მეტი არა შეგვჩინაო, წამ- ლობასედაო ზე სულ იმედი გადაწვეტილნი ვიუავითო, ესლა კი ამ თქუტნი წამლობასედაო ასეთი კარგათ შე- ვიქენითო, რომ თქუტნი რისსვა არა მაქვსო, კამბეჩს კარგათ წავაქცევთო, როდისაც ქათმის ველში ჭევანი- სა ძალა არა გქონდაო; რასაკვირველია, ამათ ლაპა- რაკსედ დიმილი მამდიოდა, ზე ღვთის წინაშე მოხარე- ლიც ვიუავი რომ ავამტოოფობისაგან ინთავისეფუბოდნენ არამცთუ ერთველ. ანუ ორჯველ მე შევსწრებულვარ არამედ მრავალჯერ, რომ ძალიან ზე ძალიან ემაღრი- ვლებოდნენ წამალს კუმისსა ასე რომ ესლა უფ. ბა- ბოვს სახლში სულ მხათ აქვს კაკეთებული კუმისი ბოთლებით ზე როგორც ცხელს საფხულში სადამოთი კარეს ციუს ზივას სმარობენ ისე ამ კუმისს ისე იტა- ცებენ ბოთლს ექვს შაურათ, იქნება თითონ კი უჩის მეტი ზე არა ნაკლები. ამ კაცს ბევრი სიკეთის განმრ-

სვა აქვს თუ დროება მისცემს თავის უფლებასა და აგრეთვე სამსახური.

ვიცი უფ. რედაქტორო თავს არ მოგაწყენთ ღონისძიებითა რაკი შეესება სასარგებლოს საქმესა, მაგ. ზოგი შემდგომში იყოს, არ შეიძლება ამითი დასრულდეს რადგანაც უფ. ბაბოვი ბევრს სასარგებლოს საქმეს გვიჩვენებს და ამის გამო გთხოვთ თქვენთან გამოვლენა რაკებსა საქმესა ცისკარში ადვილი მისცეთ დასაბუჯდომ რომ საერთოდ ხალხმა ისარგებლოს უფ. ბაბოვის თილის მოქმედება. არ შემიძლიან არ წარმოვსთავაზოთ იმ ექიმსეოდ, რომელიც საქართველოს არენახსა აქამდისინ, და თითქმის ესლაც მომატებუდა წილმა არიცის, რომ ეს რვა წელიწადი არის იც უფ. ა. ა. ზავლოვსკიმ შეასრულა კურსი მოსკოვის უნივერსიტეტში და გამოვიდა აქ საქართველოში ეს ორი წელიწადია დოქტორ მედიცინად, იმან ისურვა ნაწილი * (პსინიატრობა) რადგანაც უფ. ზავლოვსკი ხედავდა, რომ საქართველოში დიდ საჯიროებას მოითხოვს, ამ საგნის გამო, გასწია მეტათ დიდი ჯაფა, შრომა, და გამოვიდა დოქტორ მედიცინად, ეს ღირსეული დოქტორი მსახურობს იმ ბოლნიცაში სადაც იმყოფება უფ. ბაბოვი უფროს არდინატორათ. მართლა

* ჭკუა შემოღობის მსეილობის ნაწილი.

ერთი ღა ორი ანმორჩენილა გიჟები, ანამედ ოც
 ოცობით, ზ ეს ავამტეოფობა ძალიან გასშირდა, ასე
 რომ ბოლნიცაში ბეერჯერ აბრუნებენ უკან, რადგანაც
 ადვილი ანარის, ზ ამის მიხედვით, მთავრობა უფ.
 ზავლოვსკის გზავნის საგანნიცას როგორც შვეიცურ,
 წლეულს მარიაპოლის თვეში ერთის წლითა რომ იქაც
 გაშინჯოს ზ რაც საჭიროებას მოითხოვს შეადგინოს
 პროექტი, რომ აქ ცალკე გასსნან ბოლნიცა გიჟებისა-
 თვის, ჩვენ ვისურვოთ უფ. ზავლოვსკისათვის რომ ეს
 შემოსწავლებული ანრი მალე მოიყვანოს აღსრულებაში
 ზ როგორც უფ. ზავლოვსკი იცნეს კარგს კაცად
 ზ ჩინებულ დოქტორად, ექვი ანარის ჩვენი საქართ-
 ველის კაცი არ დაივიწყებს, ზ დიდ სიკეთეს დასთუ-
 სამს ჩვენს ხალხში. მშვიდობით გესაფრობა შენა ზ და-
 ბრუნება დირსეულო უფ. ა. ა. ზავლოვსკი.

1872 წელსა :

„ცისკრის“ დაბარება შეიძლება ამ სახით:

ტფილისში, ადგილობრივ გაუკზანულად თუ გაკზანულად, 8 მანეთი.

რედაქცია იმყოფება კუკიის სიღსუდ, შირსოვის
შენობაში, მარტოიუსიანის სტამბაში. ქ. ტფილისში.

ვისაც ჟურნალი დააკლდეს ზ თავის დროსუდ არ
მიერთოს, უმორჩილესად ითხოვს რედაქცია, მაშინვე
აღსობოს ამ აღრესით:

„ცისკრის“ რედაქტორს ი. კერესელიძეს, ტფილისში.

Дозволено Цензурою. 30 Июня. 1872 г.